

Katedra trestního práva

Akademický rok 2007/2008, 2008/2009 – prosinec 2008, leden, únor 2009

Zkušební otázky k postupové zkoušce z předmětu

MP804Zk Trestní právo III

Revize V. Kratochvíl 10. 10. 2008 (pro JS 08/09 bude znovu revidováno)

TRESTNÍ PRÁVO HMOTNÉ

1. Pojem trestního práva hmotného a jeho místo v systému práva, jeho vztah k neprávním disciplinám.
2. Funkce a základní zásady trestního práva.
3. Prameny trestního práva de lege lata (právní předpisy, nálezy Ústavního soudu, mezinárodní smlouvy).
4. Pojem a druhy působnosti trestního zákona. Vydávání a předávání pachatele z hlediska trestního práva. Azyl. Trestněprávní exempce.
5. Pojem, druhy a závaznost interpretace pramenů trestního práva. Argumentum a simili a analogie v trestním právu. Soudní výklad a jeho závaznost.
6. Trestní odpovědnost (pojem a formy). Poměr trestní odpovědnosti a trestně právního vztahu.
7. Materiální, formální a formálně-materiální pojetí činu soudně trestného. Funkce pojmu „čin soudně trestný“, z hlediska základů trestní odpovědnosti (viny) a právních následků trestní odpovědnosti (trestů, ochranných opatření a opatření). Materiální pojetí dalších institutů trestního práva.
8. Klasifikace činů soudně trestných, kritéria klasifikace a její účel, kategorizace činů soudně trestných.
9. Činy soudně trestné trvající, hromadné a pokračující.
10. Trestněprávní vztahy (pojem, prvky, předpoklady vzniku, změny a zániku, poměr k trestně procesním vztahům).
11. Nebezpečnost činu soudně trestného pro společnost (pojem, druhy, funkce nebezpečnosti činu pro společnost z hlediska viny a trestu).
12. Skutková podstata činu soudně trestného (pojem, třídění, funkce). Trestnost činu.
13. Objekt činu soudně trestného (pojem, druhy, funkce). Předmět útoku.
14. Objektivní stránka činu soudně trestného (pojem, obligatorní a fakultativní znaky).
15. Osoba pachatele činu soudně trestného (subjekt a osobnost pachatele činu soudně trestného, jejich znaky). Pachatelství přímé a nepřímé. Jednání za jiného.
16. Subjektivní stránka činu soudně trestného (pojem, obligatorní a fakultativní znaky). Zaviněná nepřičetnost. Konstrukce skutkových podstat z hlediska forem zavinění.
17. Omyl **pachatele a poškozeného** v trestním právu (pojem, druhy, trestněprávní význam omylu). Zvláštní případy skutkového omylu **pachatele** a jejich posuzování. Putativní delikt a putativní nutná obrana.
18. Vývojová stadia činu soudně trestného (příprava, pokus, dokonání). Dokonání a dokončení (ukončení) činu soudně trestného. Delikty předčasně dokonané.
19. Trestná součinnost (pojem, formy trestné součinnosti). Zvláštní případy trestné součinnosti. Trestná součinnost zdánlivá. Pachatelství činu soudně trestného spáchaného ve prospěch zločinného spolčení /**organizovaná zločinecká skupina Návrh trestního zákoníku 2008**/. Účast na zločinném spolčení /**organizované zločinecké skupině Návrh trestního zákoníku 2008**/.
20. Souběh činů soudně trestných (pojem, druhy, právní význam souběhu z hlediska viny a trestu, důvody vyloučení jednotlivých druhů souběhu).

21. Recidiva v trestněprávním smyslu (pojem, materiální a formální pojetí recidivy, recidiva a souběh). Právní význam recidivy z hlediska viny a trestu.
22. Základy trestní odpovědnosti mladistvých (odchyly od základů odpovědnosti dospělých pachatelů, provinění a trestný čin).
23. Okolnosti vylučující nebezpečnost činu pro společnost, jeho trestnost a trestní odpovědnost. Nedostatek znaku skutkové podstaty a trestnost činu.
24. Okolnosti způsobující zánik nebezpečnosti činu pro společnost, jeho trestnosti a trestní odpovědnosti (jejich odlišení od vyloučení trestnosti). Zvláštní případy účinné lítosti.
25. Základní zásady ukládání trestů a ochranných opatření.
26. Zásada adekvátnosti trestu. Zákonodárná, soudcovská a penitenciární individualizace trestu.
27. Tresty a ochranná opatření (pojem, společné znaky a odlišnosti, systém, účel). Zákonné předpoklady ukládání jednotlivých druhů trestů a ochranných opatření. Upuštění od potrestání, podmíněné upuštění od potrestání s dohledem.
28. Pravidelné a výjimečné tresty. Alternativní tresty. Dohled.
29. Trest odnětí svobody (pojem, ukládání nad horní hranici a pod dolní hranici zákonné trestní sazby, podmíněné odsouzení, podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody s dohledem, podmíněné propuštění s dohledem).
30. Trestání pokračujících, trvajících a hromadných trestných činů (společný trest).
31. Trestání přípravy, pokusu (zvláštnosti z hlediska soudní individualizace trestů).
32. Trestání jednotlivých forem trestné součinnosti (zvláštnosti z hlediska soudní individualizace trestů). Ukládání trestu odnětí svobody pachateli trestného činu spáchaného ve prospěch zločinného spolčení /**organizované zločinecké skupiny Návrh trestního zákoníku 2008**/.
33. Trestání souběhu (zásady kumulace, absorpce, asperace, trest úhrnný a souhrnný).
34. Trestání recidivy. Ukládání trestu odnětí svobody zvlášť nebezpečnému recidivistovi, tzv. další trest.
35. Trest obecně prospěšných prací.
36. Majetkové tresty.
37. Trest zákazu činnosti, zákazu pobytu a trest vyhoštění.
38. Ochranná opatření ukládaná dospělým.
39. Ukládání opatření mladistvým (systém opatření a odchyly od trestání dospělých).
40. Okolnosti způsobující zánik trestů a ochranných opatření u dospělých a zánik opatření u mladistvých (pojem, druhy, odlišnosti).

Zvláštní část

1. Systematika zvláštní části trestního zákona. Kritéria systematiky. Vztah obecné a zvláštní části trestního zákona z hlediska jeho interpretace a aplikace.
2. Trestné činy proti základům republiky, cizího státu nebo mezinárodní organizace.
3. Trestné činy proti bezpečnosti republiky.
4. Trestné činy proti obraně vlasti.
5. Trestné činy proti hospodářské soustavě.
6. Trestné činy proti hospodářské kázi.
7. Trestněprávní ochrana měny a trestné činy daňové.
8. Trestněprávní ochrana hospodářské soutěže, ochranných známek, chráněných vzorů, vynálezů, autorského práva a práv s ním souvisejících a práv k databázi.

9. Trestné činy proti výkonu pravomoci státního orgánu. Jiná rušení činnosti státního orgánu.
10. Trestné činy veřejných činitelů.
11. Trestněprávní ochrana veřejných činitelů.
12. Úplatkářství.
13. Zločinné spolčení.
14. Trestné činy obecně nebezpečné.
15. Trestné činy hrubě narušující občanské soužití.
16. Trestný čin opilství.
17. Trestné činy proti rodině a mládeži.
18. Trestné činy proti životu.
19. Trestněprávní ochrana zdraví člověka.
20. Trestné činy proti svobodě.
21. Trestné činy proti lidské důstojnosti.
22. Trestné činy proti majetku.
23. Trestné činy proti lidskosti.
24. Trestné činy proti brannosti.
25. Trestné činy vojenské a zvláštní ustanovení o trestní odpovědnosti.

Brno 18. 2. 2008

Viděl: V. Kratochvíl